

GAZETA POLSKA

wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświęconych o godz. 9-ej rano. — Cena numeru 10 hal. — 8 fen

Prenumerata:

W Dąbrowie miesięcznie 2 K. 50 hal.; kwartalnie 7 K. 50 hal.; z przesyłką pocztową mies. 3 K.; kwartalnie 9 K. W okupacji niemieckiej miesięcznie 2 Mk. 40 fen.; kwartalnie 7 Mk. 20 fen. Za dostawę do domu dopłaca się miesięcznie 50 hal.

Redakcja i Administracja w Dąbrowie

ul. Króla Sobieskiego 2; otwarte od 8 rano do 6 wieczorem.

Filia Redakcji i Administracji w Sosnowcu Kołłątaja Nr. 3.

CENY OGŁOSZEŃ: Na I-szej stronie za wiersz petytowy 3 Kor. — Na stronie III-ej za wiersz 1 Kor. 50 hal. Nadesłane za wiersz 2 kor. — Ogłoszenia zwykłe na IV-ej stronie za wiersz półszpaltowy 30 hal. — Drobne ogłoszenia po 10 hal. za wyraz. Najmniej 1 Kor.

Wyrazy tłustym drukiem podwójnie.

Z Rady Stanu.

(Komunikat).

W dniu 16 bm. odbyło się 29-te posiedzenie Wydziału Wykonawczego, na którym między innymi zostały poruszone następujące sprawy donioślejszego znaczenia:

Rozpatrzone projekt Departamentu Sprawiedliwości w sprawie stopniowego likwidowania honorarium w okupacji austro-węgierskiej. Postanowiono przed powzięciem decyzji zasięgnąć w tej sprawie opinii przedstawicieli sfer przemysłowo-handlowych.

Następnie rozpatrywano opracowany przez Departament spraw wewnętrznych, projekt organizacji Służby zdrowia publicznego w Królestwie Polskim. Projekt został oparty na „Ustawie o Zarządzie Służby cywilno-lekarskiej w Królestwie Polskim”, wydanej w roku 1840. Ustawa ta była pierwszą ustawą tego rodzaju w prawodawstwie europejskim i pod wieloma względami stała się wzorem dla późniejszych ustaw. Projekt Departamentu spraw wewnętrznych wprowadził do niej szereg zmian i uzupełnień, wskazanych przez nowoczesne warunki społeczne i potrzeby higieny publicznej. Ostateczne przededogowanie projektu, z uwzględnieniem poruszonych w dyskusji kwestii, powierzono Departamentowi Spraw wewnętrznych.

Przyjęto do wiadomości, że mianowanie polskich lekarzy powiatowych, w porozumieniu z właściwymi władzami okupacyjnymi, ma nastąpić we wrześniu. W związku z tem, upoważniono Wydział Służby zdrowia publicznego przy Departamencie spraw wewnętrznych, po porozumieniu się w razach właściwych z fakultetem medycznym uniwersytetu warszawskiego, do przyznawania lekarzom z dyplomami uniwersytetów zagranicznych, prawa wykonywania praktyki lekarskiej, oraz zajmowania stanowisk urzędowych w Królestwie Polskim.

Następnie przyjęto projekt reorganizacji Komisji wojskowej i zstwierdzono listę oficerów i żołnierzy, powołanych z Legionów polskich do Komisji Wojskowej Rady Stanu.

Przyznano kredyt w wysokości 25,000 marek Departamentowi sprawiedliwości na wydawnictwo Dziennika Urzędowego, Kodeksu Karnego i różnych druków dla sądów polskich.

Uchwalono poprzeć u właściwych władz starania, podjęte w celu uruchomienia fabryki cementu i wapna w Opocznie.

Wysłuchano wreszcie sprawozdania wice-marszałka o przebiegu pertraktacji z niemieckimi władzami okupacyjnymi w sprawie przejścia przez Radę Stanu szkolnictwa.

JAKIMI BYĆ POWINNY RZĄDY NA OKUPACJI AUSTRO-WĘGERSKIEJ.

(CŁOS WĘGERSKI).

„Magyarország” wpływowy organ hr. Batthyányego, ministra a Istore, opublikował niedawno artykuł p. A. Somich'a p. t. „W kwestii polskiej” ujmający ją z zasadniczego stanowiska.

Omawiając ostateczne rozwiązanie sprawy polskiej, węgierski autor podkreśla wspólność interesów, jaka powstać musi pomiędzy Polską a monarchią austro-węgierską, jeżeli ta ostatnia dopomoże Polakom do osiągnięcia ich narodowych ideałów. Wyraża też przekonanie, że dążenia Polaków rozumiane są przez młodego monarchę, w imię tego wzywa do odpowiedzialnej polityki na terytorium okupacji austro-węgierskiej.

„Na okupowanym terytorium Polski — pisze — należy używać takich żywołów,

LOTERIA LEGIONÓW POLSKICH.

Nie zapominajcie

zamówić zaraz u kolektorów

losów „Loterji Klasowej Legionów Polskich“!

Żądajcie ich u każdego kolektora!

PAMIĘTAJCIE,

że nabywając losy Loterii Legionów — macie perspektywę wielkich wygranych i pomagacie równocześnie tym, którzy stracili zdrowie i zdolność zarobkowania w walce za Ojczyznę.

PAMIĘTAJCIE,

że pomagacie wdowom i sierotom po tych, którzy w walce o wolność ponieśli śmierć rycerską.

Cały dochód przeznaczony wyłącznie dla wdów i sierot, inwalidów legionowych oraz weteranów z 1863 r.

które naprawdę dbają o interesy ludu polskiego i dalekie są od chęci zysku.

Błędy takie wychodzą bowiem wtedy na wierzch, gdy już złego nie można naprawić. Tak same bezwzględnie konieczne jest usunąć z okupowanego terytorium lichwiarskie konsorcja banków i dostawców wojennych, gdyż ich wyzysk nie tylko nie leży w interesie państwa, lecz jest wprost trucizną niszczącą dobre stosunki i porozumienia. My, Węgrzy, którzy umiemy cenić ideę wolności, naprawdę i serdecznie życzymy ziszczenia się polskiego ideału narodowego i w tem będziemy zawsze z pomocą Polaków, na dowód wiernej przyjaźni i naszych historycznych tradycji.

WOJNA.

KOMUNIKAT AUSTRYACKI.

WIEDEŃ 26 sierpnia. Urzędowo donoszą:

NA FRONCIE WSCHODNIM. Na kilku odcinkach ożywiła się walka artylerii. Koło Brodów odparto rosyjskie oddziały wywiadowcze.

NA FRONCIE WŁOSKIM. Na płaskowyżu Krasu i koło Gorycy, pominąwszy bezskutecznie włoskie uderzenia koło Korite, dzień wczorajszy upłynął stosunkowo spokojnie. Włoskie ataki kierowały się przede wszystkim na Monte San Gabriele. Brygada Palermo wraz z innymi włoskimi częściami wojsk pozostawiła na stokach niezliczonych wojowników martwych lub rannych, przyczem nie dokazała tego, aby zachwiać opór dzielnych obrońców. Waleczni Stryczycy 9-go batalionu strzelców szczególnie odznaczyli się podczas obrony. Na płaskowyżu Babinizza—Św. Ducha, uwzględniając położenie wytworzone walkami koło Vrb, urządziliśmy obronę na nowej linii. Nieprzyjacieli wczoraj po gwałtownym przygotowaniu artyleryjskim zaatakował na kilku odcinkach dawno opuszczone przez nas pozycje i naszymi bateriami gruntownie ostrzelani, posuwając się naprzód, uderzył w próżnię. Dopiero koło wieczora na pojedynczych miejscach podjęto na nowo kontakt bojowy.

Ilość jeńców wziętych od początku bitwy do 23 b. m. wynosi 250 oficerów, przeszło 8000 żołnierzy. Działalność lot-

nicza także w jedenastej bitwie nad Soczą jest nader żywa. Skutkiem pomocy angielskiej i francuskiej włoscy lotnicy na wszystkich punktach są w możności występowania przeciw naszym z wielokrotną przewagą. Śmiały przedsiębiorczością i poświęceniem się uderzaniem nasi lotnicy w wywiadach i w walce przy każdej sposobności wyrównują liczebne braki. W czasie od 18 do 23 bm. zestrzeliliśmy 12 nieprzyjacielskich lotników, z czego 6 przypada na oddział pościgowy kapłana Brumowskiego, który wyszedł zwycięsko z 18-tu walk powietrznych. W tym czasie nasza strata wyniosła jeden aparat.

NA BALKANACH bez zmiany.

Szef sztabu generalnego.

KOMUNIKAT WIECZ. AUSTRYACKI.

WIEDEŃ. Wieczorem. Na południe i na północ od Gorycy Włosi ponownie atakują. Na Krasie panuje względny spokój.

Wojenna kwatera prasowa. Ażeby wojskom armii, walczącej nad Soczą, na północ od Gorycy dać lepsze warunki bojowe, cofnięto je. Było to tem łatwiejszem do wykonania, ponieważ przez to ogólne położenie nie uległo zmianie, a obrona nowej linii wymagać będzie mniej ofiar, aniżeli obrona linii zestrzelanej.

We czwartek jeszcze w starym stanowisku przyszło do zaciętych walk. Nasze waleczne wojska, mimo niekorzystnych stosunków bojowych, odparły nieprzyjaciela na południowy wschód od Vrb i w obrębie Vodice. Nieprzyjacieli poniosł wielkie straty. Następnej nocy, w najzupełniejszym porządku, bez oddziaływania ze strony nieprzyjaciela, cofnęliśmy się. Dla zmylenia nieprzyjaciela przestawiliśmy wszędzie na starej linii małe oddziały. W piątek rano rozpoczął nieprzyjacieli silny ogień artylerii i miotaczy min, poczem o 10 przed południem nastąpił atak piechoty. Nasza artyleria mogła bardzo dobrze wziąć pod ogień Włochów, którzy wtargnęli w opuszczone stanowiska. W południe najprzedszy oddziały nieprzyjacielskie dotarły do wzgórz na południowy wschód od Vrb. Po południu oddziały wywiadowcze ostrożnie wysuwały się ku stronie wschodniej. Odparto je pod Cal i pod Podlesce. W piątek przed południem nieprzyjacieli zaatakował Monte Gabriele. Pięć ataków brygady Palermo, za którymi w ciągu nocy poszło dalszych 12, rozbiła się wobec mężnego stanowiska, tamże wal-

czącego batalionu strzelców nr. 9. Wszystkie próby nieprzyjaciela, by wtargnąć w nasze pozycje koło Catherine, nie udały się. Ośm razy rozprószyły się pułki piechoty, które szły do ataku. Resztę, której się udało wdrzeć przez ogień, zniszczyli nasi bohaterzy w walce granatami ręcznymi.

Na płaskowyżu Krasu, po bezustannych ciężkich walkach, wczoraj był dzień spokojniejszy, to samo na przyczółku mostowym Tolmin i na północ stamtąd.

KOMUNIKAT NIEMIECKI.

BERLIN 26 sierpnia. Urzędowo donoszą:

NA FRONCIE ZACHODNIM. Grupa ks. Rupprehta. W związku z potyczkami piechoty pod Ypres w niektórych odcinkach znowu wywiązały się znaczniejsze walki działowe. Trwały one dalej także w ciągu nocy. Na wschód od St. Julien nasze natarcie, które rozpoczęło się od uprzątnięcia gniazda angielskiego, starło się z atakiem nieprzyjacielskim. Po odparciu nieprzyjaciela przeprowadziliśmy pomyślnie zamierzoną naszą wyprawę. Po obu stronach gościńca z Ypres do Menin Anglicy ponownie usiłowali wdrzeć się do naszych stanowisk; na północno-zachodnim skraju lasu Herenthage zepchnęli oni nieco w tył naszą linię. Poza to odparto ich, przyczem ponieśli oni znaczne straty.

W kilku miejscach nieprzyjacielskie natarcia wywiadowcze spełzły na niczem.

Silne oddziały nieprzyjacielskie, które późnym wieczorem ruszyły na linię nasze pod Lens, po zaciętej walce z blizką odparto napowrót do stanowisk, z których wyszły.

Na południe od Vendhuile dziś rano niespodzianym szturmem zabraliśmy Anglikom zagrodę Gillemont, którą mieli dotąd w ręku.

Po gwałtownym przygotowaniu działowym, które w St. Quentin i wsiach okolicznych wzniesło szereg pożarów, Francuzi zaatakowali nasze odcinki obronne na południowym froncie miasta w szerokości jakich 3 km. W niektórych walkach odparto nieprzyjaciela na całej linii.

Wojska nasze, które tam walczą, zatrzymały wszystkie bez wyjątku stanowiska.

Grupa niemi. nast. tronu: Pod Verdun czynność bojowa po obu stronach Mozy znowu wzmogła się. Na wschód od rzeki Francuzi rano i wieczorem uderzyli na nasze stanowiska nad potokiem Forges między Malencourt a Bethincourt, wprowadzając w bój znaczne siły. Oba te ataki odparto skutecznym ogniem naszej artylerii, przyczem przyprawiono nieprzyjaciela o wielkie straty.

Również bezowocne było usiłowanie Francuzów posunięcia się naprzód ze wzgórza 304 ku północy.

NA FRONCIE WSCHODNIM. Wzdłuż Dżwiny, pod Smorgoniem, Łuckiem, Tarnopolem, między Prutem a Mołdawą, jakoteż w dolinie Ojtoz ogień artyleryjski wzmianowano. Natarcia podjazdów rosyjskich pod Brodami spełzły na niczem.

NA FRONCIE MACEDONSKIM. Nic szczególnego.

v. Ludendorff.

Z CHAOSU W ROSJI.

BERNO. „Neue Zürcher Ztg.” donosi z Odesy: Polityczne organizacje w Odesie odbyły wspólne posiedzenie, na którym omawiano sprawę agitacji przeciw rewolucyjnej i antyżydowskiej, która w południowej Rosji szerzy się bardzo silnie. Kontrola, wykonywana nad członkami czarnych band ma być znacznie zwiększoną. Aresztowano licznych agitatorów. Pierwszy wojskowy kongres kobiet został zorganizowany i otwarty w Petersburgu. Przybyły nań kobiety, które doborowo zgłosiły się do służby wojennej.

LOTERIA LEGIONÓW POLSKICH.

Rozdawanie kolekt loteryi klasowej Legionów polskich zostało ukończone. Wszyscy, którym przysługują kolekt, otrzymali już zawiadomienie. Obecnie odbywa się przyjmowanie kaucyj kolektorów, które potrwa do 25 b. m. Kaucje, składane przez kolektorów w głównej kolekcji przy ul. Trebackiej 2, lokowane są w Banku Ziemiańskim.

Bilety loteryi Legionów za kilka dni znajdą się w sprzedaży u kolektorów. Barwnie wykonane noszą na przedniej stronie orla białego w czerwonym polu, na drugiej zaś orla z koroną. Losy podpisane są przez dyrektora loteryi kap. Bobrowskiego.

Wobec szerzonych pogłosek, stwierdzić należy, że humanitarne przedsiębiorstwo Legionów niema nic wspólnego z polityką, ani z chwilową sytuacją. Powołane do życia jedynie w zamiarze niesienia pomocy inwalidom, wdowom i sierotom po poległych legionistach, oraz weteranom z 1863 roku, nie służy żadnym celom politycznym, ale spełnić ma dzieło miłosierdzia. W jakimkolwiek kierunku miałyby potoczyć się wypadki, jedno jest pewnem, a mianowicie, że inwalidzi legionowi są i będą, że są wdowy i sieroty po poległych na polu chwały i że trzeba im w obecnych warunkach ciężkich nieść pomoc materialną i moralną opiekę.

W obliczu nędzy, wobec bezpośrednich ofiar wojny, nikt nie będzie uprawiał polityki. Każdy, kto został inwalidą w Legionach, bez względu na to, w którym służył pułku i brygadzie, otrzyma z dochodów loteryi zaopatrzenie, podobnie jak wszystkie, bez różnicy, wdowy i sieroty po legionistach.

Wszystkie inne wieści, łączące loteryę z chwilowym położeniem, usiłujące nadać dobroczynnemu przedsiębiorstwu piętno stroniczości są pozbawione wszelkiej prawdy, są aktem złej woli i chorej wyobraźni. Jeszcze raz stwierdzamy, że loterya Legionów służyć będzie wyłącznie celom miłosierdzia i sprawie łagodzenia ludzkiego cierpienia.

KRONIKA.

Zarządzenie Rady Stanu. „Głos“ warszawski publikuje zarządzenie brzmiące następująco:

Zarządzenie Marszałka Koronnego Tymczasowej Rady Stanu Królestwa Polskiego w przedmiocie tymczasowego sprawowania obowiązków służbowych w sądownictwie Królewsko-Polskim przez do tychczasowych urzędników wymiaru sprawiedliwości.

Wzywam pełniących obecnie obowiązki służbowe w sądach okupacyjnych: sędziów pokoju, rejentów, pisarzy hipotecznych i komorników wraz z podwładnym im personelem, aby z chwilą objęcia wymiaru sprawiedliwości przez T. Radę Stanu Królestwa Polskiego tymczasowo sprawowali nadal swe obowiązki służbowe w charakterze urzędników Korony Polskiej.

Warszawa, dnia 16 sierpnia 1917 r.
Wice-marszałek Koronny:
Józef Mikułowski Pomorski.
Dyrektor Departamentu Sprawiedliwości:
Stanisław Bukowiecki.

Ławnicy w sądach Królewsko-Polskich. Jak wiadomo, udział ławników w sądach Królewsko-Polskich jest przewidziany. Ławnicy wyrokować będą w sądach pokoju, w liczbie dwóch, w sprawach cywilnych i karnych; w sądzie okręgowym, w liczbie 2-ch, w sprawach karnych; w sądzie handlowym, w liczbie 2-ch; wreszcie w sądzie apelacyjnym, w sprawach karnych, w liczbie 3-ch. Ławników dla sądu pokoju powołuje prezes Sądu Okręgowego, a dla sądu apelacyjnego — dyrektor departamentu, z listy, przedstawianej przez odpowiednie instytucje obywatelskie corocznie. Wynagrodzenie ławników wynosi: w sądach apelacyjnych—po 10 mk., w sądach okręgowych—po 8 mk., w sądach pokoju w okręgach miejskich—po 5 mk., za każdy dzień posiedzenia; w sądach pokoju w okręgach wiejskich (dawnych sądach gminnych)—35 mk. miesięcznie.

Żydzi w sądownictwie. Radny Berensohn, jak informują pisma żydowskie—ma być mianowany dyrektorem wszystkich więzień w Polsce. Członkiem sądu okręgowego ma być adw. Kramsztyk. Przeszło 20 żydów dopuszczona do egzaminu sekretarzy sądów pokoju, Tomasz przysięgły sądu niemieckiego, Luksemburg, ma pozostać na tym stanowisku.

Uchwały Zjazdu Nauczycielskiego w Częstochowie. Zjazd nauczycielstwa ziemi piotrkowskiej na zebraniu plenarnem w ostatnim dniu obrad, uchwalił wnioski treści następującej:

W Sekcji szkół średnich. Gruntowna reforma średnich szkół żeńskich, ustalenie kilku typów szkół żeńskich; indywidualizowanie młodego pokolenia, nie niwelowanie różnic między dwiema płciami; przekształcanie wielkiej liczby szkół żeńskich na 8-klasowe z łaciną jest niepożądane.

Wprowadzenie krajownawstwa i nauki o Polsce współczesnej.

W kwestyi koedukacyi Zjazd nie wypowiada ostatecznej opinii, gdyż nauczycielstwo nie posiada dostatecznych danych z własnego doświadczenia.

Utworzenie wyższych kursów pedagogicznych dla wychowawców szkół średnich, kandydatów na nauczycieli klas niższych.

Utworzenie komisji egzaminacyjnej (dla eksternów).

Ogłoszenie.

Na podstawie par. 22 ordynacyi wyborczej, podaje do publicznej wiadomości ustalone listy kandydatów dla kurji V-ej oraz znaki rozpoznawcze, jakimi oznaczyłem każdą listę:

ZNAK ROZPOZNAWCZY.

G

Lista kandydatów do Rady Miejskiej w Dąbrowie z kurji V-ej.

1. Kopeć Jan	V	kurja	Nr. leg.	161
2. Skalski Antoni	III	"	"	16
3. Królikowski St.	V	"	"	422
4. Kasprzyk T.	V	"	"	591
5. Łukasik St.	V	"	"	40
6. Lech Stanisław	V	"	"	31
7. Puławski Jan	V	"	"	216
8. Herman St.	V	"	"	32
9. Cisek Piotr	V	"	"	85
10. Liszaj Ignacy	V	"	"	73
11. Walo Jan	V	"	"	26
12. Dratwiński K.	V	"	"	59
13. Brzeźnicki Leon	IIb	"	"	41
14. Wypych Ignacy	V	"	"	190
15. Pietras Józef	V	"	"	98
16. Ciechanowski Jan	V	"	"	65
17. Łatka Stanisław	V	"	"	25
18. Grzegorski St.	V	"	"	174
19. Pędzacz Fr.	V	"	"	63
20. Kubica Fr.	V	"	"	320

ZNAK ROZPOZNAWCZY.

F

Lista kandydatów do Rady Miejskiej w Dąbrowie z kurji V-ej.

1. Czerneda Ludwik	V	"	"	121
2. Romanek M.	V	"	"	51
3. Zieliński B.	V	"	"	70
4. Mazurek Józef	V	"	"	119
5. Niwiński St.	V	"	"	32
6. Adamczyk W.	V	"	"	8
7. Lewiński Andrzej	V	"	"	48
8. Niemczyk Piotr	V	"	"	27
9. Pawłowski Jan	V	"	"	51
10. Małek Adam	V	"	"	62
11. Potasiński J.	V	"	"	189
12. Chmurak Jakób	V	"	"	38
13. Stefańczyk A.	V	"	"	188
14. Aksamit W.	V	"	"	16
15. Łakowski Roman	V	"	"	13
16. Siudler Józef	V	"	"	67
17. Długosz W.	V	"	"	32
18. Legomski T.	V	"	"	36
19. Duda F.	V	"	"	70
20. Tomsia Paweł	V	"	"	14

Głosować można w tej kurji tylko na jedną z powyżej oznaczonych i ustalonych list kandydatów.

Każdy wyborca winien w przeznaczonym na to miejscu kartki głosowania wpisać wyraźnie znak rozpoznawczy (literę G lub F) — listy kandydatów na którą chce głosować.

Nieumiejący pisać, mogą prosić przewodniczącego o wpisanie podanej przez nich litery.

Komisarz Wyborczy

Dr. Z. GROSS.

Dąbrowa dnia 27 sierpnia 1917 r.

Rozporządzenie

z dnia 4-go lipca 1917 r., dotyczące obrotu towarami żelaznymi.

Na podstawie rozporządzenia z dnia 4 lipca 1917 r., Nr. 61 Dz. rozp., dotyczącego zaopatrzenia ludności w niezbędne artykuły, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Znaczenie regulacji obrotu.

Każdą zmianę właściwości (przeróbkę) i wszelką sprzedaż materiałów żelaznych wymienionych w § 3, uzależnia się od pozwolenia Generalnego Gubernatorstwa wojskowego (Centrali surowców).

§ 2.

Cel uregulowania obrotu i urząd wykonawczy.

Uregulowanie obrotu ma na celu zażytkowanie zapasów żelaza, które się znajdują na austro-węg. obszarze administracyjnym w Polsce i tu będą wyprodukowane, w pierwszym rzędzie dla celów wojskowych, tudzież innych celów publicznych, następnie na pokrycie pilnego zapotrzebowania ludności w szczególności w gospodarstwie rolnem, aprowizacyi itp.

Regulację obrotu przeprowadzi, stosownie do postanowień niniejszego rozporządzenia, Generalne Gubernatorstwo wojskowe (Centrala surowców) w porozumieniu z Wojskowym Urzędem górniczym w Dąbrowie.

§ 3.

Materiały żelazne, których obrót się reguluje.

Niniejszem rozporządzeniem reguluje się obrót wszystkich rodzajów żelaza, tudzież towarów z żelaza, które przeznaczone są na sprzedaż lub do dalszej przeróbki, albo które ze względu na swoją właściwość i ilość do tego się nadają, a w szczególności:

1. żelazo surowe wszelkiego rodzaju, i t. d.),
2. pół-fabrykaty (kloce, kraglaki, rygle i t. d.),
3. żelazo walcowane wszelkiego rodzaju, blachy grube i cienkie, progi, ruty, drut walcowany i ciągnięty,
4. towary z żelaza lanego, kutego albo stali,
5. stal specjalna i narzędziowa,
6. stopy żelaza jak mangan żelaza, ferrosilicium, żelazo zwierciadłowe itd.
7. stare żelazo, niezależnie od zajęcia zarządzanego rozporządzeniem z dnia 4-go lipca 1917 r., Nr. 63 Dz. rozp.

Rozporządzeniu temu nie podlegają takie towary z żelaza, które jako narzędzia przemysłowe lub gospodarcze trwale są wbudowane lub jako takie są w użyciu, albo które z powodu swej właściwości i ilości nie nadają się do dalszej przeróbki lub przemysłowej sprzedaży.

§ 4.

Osoby i przemysły, których niniejsze rozporządzenie dotyczy.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia dotyczą wszystkich osób i przedsiębiorstw, które posiadają lub przechowują żelazo i towary żelazne w rodzaju wymienionych w § 3, a w szczególności:

1. fabrykantów żelaza (huty, stalownie i walcownie),
2. przerabiających żelazo (fabryki maszyn, odlewnie, fabryki drutu, fabryki łańcuchów, przedsiębiorstwa przerabiające żelazo, jak kowale, ślusarze, blacharze i t. d.),
3. handlarzy żelazem,
4. posiadaczy i przechowawców starego żelaza.

Postanowieniom niniejszego rozporządzenia podlegają posiadacze i przechowawcy żelaza i towarów żelaznych nawet wówczas, gdy swego dawnego przemysłu jako wytwórcy, przetwórcy lub handlarze obecnie nie wykonywują.

Postanowieniom tego rozporządzenia podlegają również publiczne urzędy, które ze względu na prowadzone lub zarządzane przez nie przedsiębiorstwo przemysłowe, uważać należy za posiadaczy lub przechowawców żelaza.

Własne zapotrzebowanie wojskowej kolei północnej i wojskowego urzędu górniczego w Dąbrowie, unormuje się osobnymi przepisami.

§ 5.

Zgłoszenie zapasów.

Do dnia 1-go września 1917 r. mają wszyscy, których niniejsze rozporządzenie dotyczy (§ 4), zgłosić Generalnemu Gubernatorstwu wojskowemu (Centrali surowców) swoje zapasy według stanu z

dnia 15-go sierpnia 1917 r., przy użyciu przepisanej formularza, a to za pośrednictwem właściwej Komendy powiatowej przedsiębiorstwa natomiast, podlegającej wojskowemu urzędowi górniczemu w Dąbrowie za pośrednictwem tego urzędu górnego.

W przyszłości należy nowe wykazy zapasów przedkładać w sposób powyżej przepisany po upływie każdego miesiąca, jednakże tylko w tym wypadku, jeżeli przeciągu tego czasu uległy zmianie. Centrala surowców może dla poszczególnych przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, podlegających niniejszemu rozporządzeniu, wyznaczyć nowe terminy do przedkładania wykazu zapasów.

Posiadacze lub przechowawcy żelaza, których zapas żelaza lub towarów żelaznych nie przewyższa 500 kg., są wolni od obowiązku zgłaszania zapasów.

§ 6.

Uwolnienie żelaza z pod ograniczeń obrotu dla celów przeróbki lub sprzedaży.

Osoby, podlegające niniejszemu rozporządzeniu (§ 4), któreby miały zamiar znajdujące się w ich posiadaniu lub przechowaniu zapasy żelaza lub towary z żelaza przerobić lub sprzedać, winne prosić Generalne Gubernatorstwo wojskowe (Centralę surowców) przy użyciu formularza, o zwolnienie odnośnych materiałów z pod ograniczeń obrotu, oraz podać zamówienie, dotyczące przeróbki (sprzedaży). Centrala surowców rozstrzyga według zasad (kreślonych w § 2. Tylko na tej podstawie zwolnione towary wolno przerabiać (sprzedawać). Centrala surowców może w wypadkach, w których pozwoliła jednemu przedsiębiorstwu na wykonanie większej ilości zamówień (sprzedaży), przepisać porządek ich wykonania.

Jeżeli wykonanie dozwolonego zamówienia (sprzedaży) połączone jest z przewozem, wówczas Generalne Gubernatorstwo wojskowe (Centrala surowców) albo Komenda powiatowa miejsca składu wyładowania, na podstawie karty zwolnienia dla celów przeróbki lub sprzedaży wymaganej według § 2 rozporządzenia z dnia 25-go stycznia 1917 r. Nr. 16 Dz. rozp.—„karty na przewóz“.

§ 7.

Przydział surowca, znajdującego się w posiadaniu osób trzecich, zakładom przerabiającym żelazo.

Zakładom przemysłowym i handlowym, podlegającym postanowieniom niniejszego rozporządzenia, które wskutek zamówień lub zamierzonych prac, proszą o zwolnienie z pod ograniczeń surowca, znajdującego się w posiadaniu osób trzecich w celu nabycia go, zezwoli Generalne Gubernatorstwo wojskowe (Centrala surowców) na zakupno tylko pod warunkiem, że się uzyska pozwolenie na wykonanie odnośnego zamówienia i że dotyczący surowiec nie jest potrzebnym dla ważniejszych lub pilniejszych celów. Prośbę tę, winno poprzedzić porozumienie prosiącego z posiadaczem co do ceny i t. p. Jeżeli porozumienie nie dojdzie do skutku, wtedy można postąpić według postanowień §§ 5 i 6 rozporządzenia z dnia 4-go lipca 1917 r., Nr. 61 Dz. rozp.

Tym firmom, które wykażą się zamówieniami w myśl § 2. lub które zamierzają wykonać tego rodzaju roboty, sprzeda Generalne Gubernatorstwo wojskowe (Centrala surowców) na ich prośbę surowiec, a to w miarę własnych zapasów i rozporządzalnych środków. Ustalenie ceny pozostawia się w tym wypadku swobodnemu porozumieniu pomiędzy kupującym a tą c. i k. władzą wojskową, która rozporządza dotyczącym surowcem.

§ 8.

Rozporządzalny kontyngent miesięczny.

Centrala surowców zwolni z pod ograniczeń obrotu dla każdego przedsiębiorstwa, na prośbę wniesioną pewien miesięczny kontyngent surowca, z którego mniejsze bieżące zamówienia o wadze żelaza do 500 kg. (żelaznych części składowych towaru) wówczas bez potrzebnej prośby i jedynie tylko za dodatkowym wykazaniem wykonania zamówienia będzie można skutecznie, jeżeli zamówienia te będą odpowiadały przepisom § 2 niniejszego rozporządzenia o użyciu znajdujących się zapasów żelaza.

d. c. n.